VD-kommentar per 2026-08-31

Bolag: NorrlandsOperan AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Uppdrag i ägardirektiv/ bolags-ordning	Norrlandsoperans övergripande mål 2025–2027	Verksamhetens formulerade mål för 2026	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: *Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas*	Kommentar/ avvikelser
Norrlandsoperan (NO) ska bedriva opera- musik- och dansproduktion samt konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Därutöver närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Verksamheten ska i huvudsak bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län. Verksamheten ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.	*Övergripande mål 2025–27, beslutade av NO:s styrelse 24-01-06:* Mål 1. Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.	*Mål i Verksamhetsplan 2026 beslutade av Norrlandsoperans styrelse 25-12-05:* <u>KONSTNÄRLIGA LEDARE, OPERA, DANS, MUSIK, ORKESTER OCH KONST:</u> Produktioner som initieras under 2026 ska bygga på NO:s vision om att vara modiga och utvecklingsdrivna	*Kommer uppfyllas helt*	
	Mål 2. Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och	<u>KONSTNÄRLIGA LEDARE, OPERA, DANS, MUSIK OCH ORKESTER:</u> Arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt	*Kommer uppfyllas helt*	

NO ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av verksamheten, i syfte att främja kunskap, kultur-upplevelser och fri åsiktsbildning. NO ska sträva efter en mycket hög konstnärlig kvalitet inom opera, musik och dans och i detta syfte verka i ett nationellt och internationellt sammanhang för att samverka och främja utbyten som bidrar till hög kvalitet i verksamheten. NO ska mot bakgrund av ändamålet i bolagsordningen: - Utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för bar och unga - Utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv utveckla bolagets verksamhet - Vara en aktiv part i utvecklandet av Norrlands närverk för musikteater och dans - Utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst,	samproduktion i centrum.	<u>KONSTNÄRLIGA LEDARE MUSIK OCH ORKESTER:</u> Under 2026 ska det regionala musikuppdraget till minst 50% inkludera konsertproduktioner med NOSO i form av kammarkonserter i olika besättningar <u>PRODUKTIONSAVDELNINGEN:</u> Arbeta för att främja återväxten av arrangörer i regionen Öka antalet externa uthyrningar av scener och lokaler i form av konserter och föreställningar med externa artister samt konferenser. <u>TEKNIK:</u> Fortsätta utveckla/ingå samarbeten med andra scenkosthus för att möjliggöra försäljning av tjänster från de tillverkande avdelningarna	*Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas delvis*	*Ej möjligt att uppfylla helt under 2026 pga stor egenproduktion.*
	Mål 3. Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.	<u>MARKNAD OCH KOMMUNIKATION:</u> Under 2026, arbeta strategiskt för att öka och bredda danspubliken. Fortsätta arbetet kring partnerskap inom det privata näringslivet för att öka den externa finansieringen. <u>KONSTNÄRLIG LEDARE OPERA:</u>	*Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helt*	

musik och dans - Använda och utveckla möjligheter för publik att ta del av opera, musik och dans via digitala lösningar - Inneha huvudmannaskap för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten		I operaproduktioner för 2026 ska det alltid finnas aspekter och delar som riktas till målgruppen barn och unga. <u>KONSTNÄRLIG LEDARE DANS:</u> I nära dialog med Dans i Västerbotten arrangera turnéer i regionen med huvudfokus riktat till barn och ungdom, gärna med medskapande inslag.	*Kommer uppfyllas helt*	
	Mål 4. Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation	<u>ADMINISTRATION & IT:</u> Fortsätta utveckla och implementera arkivrutiner för produktionshandlingar. Fortsätta arbetet med att etablera processer och styrande dokument för ökad informationssäkerhet <u>EKONOMI:</u> Initiera upphandling av nytt molnbaserat ekonomisystem som ska effektivisera bolagets ekonomiprocesser och dess arbetsflöden samt stödja ett arbetssätt som är digitalt och modernt. Påbörja arbetet med en för alla enhetlig budgetmall som möjliggör smidig import till det nya ekonomisystemet	*Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helt* *Kommer uppfyllas helts*	

		HR: Digitalisering av arbetsmiljöprocesser - implementering av IA-systemet Fortsatt digitalisering av löneadministrationen	*Kommer uppfyllas helt*	

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2026 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

Norrlandsoperan hade en framgångsrik vår 2026 och kunde notera en publikökning på 33% jämfört med motsvarande period 2025. Därmed fortsätter den positiva publikutveckling som inleddes mellan 2024 och 2025.

Opera

Under perioden har arbetet främst kretsat kring planering och uppföljning av säsongen och kommande säsongers operaproduktioner.
Säsongen 2026/2027: *The Galloping Cure* (premiär 12 september 2026), *Sommarnattens leende* (premiär 21 november 2026), *La Bohème* (premiär 25 februari 2027) och *Zaide* (premiär 8 maj 2027)
Säsongen 2027/2028: *Palme* (premiär 7 oktober 2027), *Air* (premiär 28 januari 2028) och *Maskeradbalen* (premiär 23 mars 2028).

Den 22 augusti bjöd Norrlandsoperan Umeåborna på konsert i Rådhusparken i form av *NO i parken* där operaverksamheten medverkade med sopranen Sandra Bendrik som solist. Presentatör vid arrangemanget var Dan Turdén, Konstnärlig ledare opera.

The Galloping Cure som Norrlandsoperan samproducerar tillsammans med produktionsbolaget Opera Venture Productions, Scottish Opera, Edinburgh International Festival, San Fransisco Opera, Canadian Opera Company och State Opera of South Australia, hade världspremiär på Edinburgh International Festival 9 augusti. Produktionen möttes av extraordinära recensioner, bl a kallade *The Times* verket ”the greatest opera of the century”. Norrlandsoperan hade representation från produktionsavdelningen, tekniska avdelningen och konstnärlig ledare, dels i Glasgow under repetitionsperioden, dels i Edinburgh

under spelperioden. När produktionen spelat klart i Edinburgh flyttades scenografi och kostym till Umeå och repetitionerna inleddes på Norrlandsoperan 18 augusti. Perioden innebar många tuffa utmaningar både för det konstnärliga teamet och för Norrlandsoperans personal p g a produktionens storlek och den korta tid för överlämning och repetitioner som hade planerats. Norrlandsoperans del av produktionen finansieras av Riksbankens Jubileumsfonds stödprogram *Konst och Kultur.*

Dans

Januari till augusti har vittnat om dansen på Norrlandsoperans momentum, både i huset och regionen. På scenerna har publik i alla åldrar fått möta ett brett utbud av dans, med god publiktillströmning. För barn och unga, har specifika insatser som *Klossen moves* gjorts - en ny satsning på Ålidhem för att möta ny ung publik, *Friday Night Freestyle* på studioscenen samt otaliga workshops. Ett gästspel av den samiska koreografen Liv Aira genomfördes för de yngre och verket *Yonder* spelade för en stor mängd högstadieelever från Umeå kommun.

Den 29 april togs Norrlandsoperans *Vårsalong* emot med stående ovationer, ett nytt och återkommande koncept. En dansafton, nio akter, kulturpolitisk panel och fullsatt foajé med DJ.

Dans i Västerbotten kunde lansera *Dansplan Västerbotten* med stort intresse. Planen har nu presenterats för regionala och kommunala representanter. Mot slutet av säsongen gick hiphop-festivalen, Up North, av stapeln i år med chartrad buss som hämtade deltagare upp genom Sverige, vilket resulterade i högt deltagarantal. Norrlandsoperan har beviljats stöd från Kulturrådet för ett nytt utvecklingsprojekt *Deco Youth*.

Musik

Norrlandsoperans symfoniorkester:

Första veckan i maj besökte olika ensembler från symfoniorkestern äldreboenden runt om i länet. De bjöd på musikquiz och sommarsånger. Ytterligare en ensemble var ute och turnerade med en produktion för förskolor. Därefter genomfördes en mycket uppskattad crossover-konsert tillsammans Jonathan Johansson, fullsatt i publiken. Vid säsongsavslutningen bjöd symfoniorkestern på Sjostakovitjs nionde symfoni, därtill var orkesterns egen slagverkare Maximiliano Polo solist där han spelade Maracas i Ricardo Lorentz, *Pataruco* konsert för Venezuelan Maracas och orkester.

Säsongen 26/27 började oerhört fint med härligt väder och *NO i parken* för estimerad 3 500 i publiken. Veckan efter följde en fullsatt säsongsöppning med solist Ava Bahari violin i Beethovens violinkonsert och ytterligare en Sjostakovitj symfoni, nr 1 hemma i Konsertsalen på Norrlandsoperan.

Regionala musikuppdraget:

I slutet av april gjorde Maxida Märak en mycket uppskattad turné i länet som efterföljdes av kammarmusik med orkesterns egna musiker som besökte såväl äldreboenden som förskolor i länet. I juni medverkade Norrlandsoperan i *Arctic Art Summit* med Katarina Barruk som akt.

Konst/Vita kuben

Under *Arctic Art Summit* 15-18 juni hölls vernissage på verket *Guhte gullá/Here to Hear* av Outi Pieski, Biret Haarla Pieski och Gáddjá Haarla Pieski. Här lyssnar kvinnor från olika generationer på sina förmödrars röster genom dans och duodji – traditionellt samiskt hantverk. Rummet fylls av Toumo Puranens gripande elektroniska musik och Mari Boines jojk. Utställningen fortsätter fram till 30 oktober.

Resultatanalys och finansiella risker

Det ekonomiska resultatet per 260831 uppgår till 13.269 tkr. Resultatet ligger väl i förhållande till budget för perioden med koppling till att bolaget har en mycket intensiv höst med ett maxat utbud av konserter och föreställningar framför sig.

Biljettförsäljningen fortsätter att överträffa våra förväntningar vilket är mycket glädjande.

Med möjligheten att överföra ej nyttjade ägaranslag från 2025 till 2026 har Norrlandsoperan fått goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag på ett bra sätt.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår

I dagsläget finns ingen anledning att tro att bolaget inte kommer kunna uppfylla sina budgetmål för helåret 2026.

De större ekonomiska utmaningarna ser vi åren som kommer. Läget är känt, men tål att upprepas. Norrlandsoperans ekonomi lider stor skada av den urholkning som sker kopplat till statens mycket låga eller uteblivna årliga uppräkning av statsanslagen. En negativ effekt som blir större för varje år som går. Bolaget jobbar aktivt på flera plan för att lindra skadan, men behöver parallellt med detta uppdrag fortsätta att arbeta med den åtgärdsplan som kan bli aktuell att helt eller delvis realisera framöver då konsekvenserna av urholkningen inte längre går att parera med ej förbrukade ägaranslag från tidigare år samt andra egna insatser.

Framtiden

Vision och fokusområden
Inför kommande visionsperiod 2028-2030 kommer organisation ta fram en ny vision och fokusområden som förväntas vara klar våren 2027. Visionen kommer att beslutas av Norrlandsoperans styrelse vid styrelsemöte i juni 2027. VD kommer leda visionsprocessen och deltagare i processarbetet är utöver ledningsgruppen representanter från styrelsen samt medarbetare.

Konstnärlig utveckling
Norrlandsoperan har de senaste åren varit i en mycket positiv konstnärlig utveckling. Musikchefen, Eduardo Strausser, började sitt första förordnande hösten 2024 och han har tillsammans med Norrlandsoperans övriga konstnärliga ledare för opera, dans och orkester betytt mycket för symfoniorkesterns utveckling. För att bibehålla den höga konstnärliga kvaliteten under kommande åren beslutade VD under våren att förlänga Straussers förordnande med ytterligare två år. Detta kommer att betyda en fortsatt konstnärlig utveckling för hela verksamheten och att publiken fortsatt kan uppleva en hög konstnärlig kvalitet både vid föreställningar i operahuset och på turné.

Artist in Residence
1 januari 2027 påbörjar den umesamiska artisten, Katarina Barruk, sitt tvååriga förordnande som Artist in Residence. Norrlandsoperan vill med samarbetet sätta fokus på det umesamiska språket samt på Barruks unika konstnärskap. Barruk kommer under 2027 bland annat genomför en konsertturné i Västerbotten och Norrbotten med sitt eget band tillsammans med musiker ur Norrlandsoperans symfoniorkester.

Vid Nordic Orchestra Conference 23-25 september 2026 medverkar VD i ett samtal kring hur Norrlandsoperan arbetar med minoriteter. Detta arbete har pågått under många år men har utvecklats och intensifierats under dom senaste åren. Med en umesamisk artist som Artist in Residence tar Norrlandsoperan nästa kliv och visar, som norra Sveriges största kulturinstitution, på hur man kan ta ansvar för scenkonstnärer från minoritetsgrupperna.

Nationella och internationella samarbeten
Förutom att Norrlandsoperan kommer fortsätta sitt produktionssamarbete med Folkoperan och Malmö opera, så är det nu klart att även Riksteatern kliver in som samproducent 2026-2029 för två nya dansproduktioner. Dessa nationella samarbeten gör både att scenkonstproduktionen blir mer kostnadseffektiv samt att respektive produktion får en längre spelperiod och därmed att mer publik i resten av Sverige får uppleva föreställningarna.

Norrlandsoperans internationella samarbetspartners för kommande åren är San Fransisco opera (USA), Canadian national opera (CA), South Australia opera (AUS), Scottish Opera (UK), Dansk Danseteater (DK), Davvi Senter for Scenekunst (NO), Oulu kommun (FI), yrkeshögskolan Novia i Jakobstad (FI), Scen Nord (NO), Nordnorsk Jazz (NO) och Musikk i Nordland (NO).

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2026

(Bortse från nedan om handlingarna redan har skickats in)

x	Verksamhetsplan för år 2026 (inklusive finansiella mål)
x	Internkontrollplan för år 2026
-	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2026 (i förekommande fall)
-	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2026 (i förekommande fall)
x	Budget 2026